

Management Philosophy in Comprehensive Public and Private Schools in Australia

UDC: 133 (075)

DOI: 10.15421/172247

Shevchuk AndriiSenior Lecturer, <https://orcid.org/0000-0001-6328-6657>, a.shevchuk@ugi.edu.ua

Ukrainian Institute of Arts and Sciences (Bucha, Ukraine)

Abstract

The article examines the philosophy of management in secondary comprehensive and private schools in Australia. The main directions of the updated model of successful school leadership, which is based on the analysis of thematic studies of Australia, and which is a defining vector direction of the educational system development strategy, have been clarified. The modern model represents the interdependence between the characteristic qualities of a school leader, the implementation of the latest measures and means of communication, and the reaction to the context of their action. As a result of the study, it was determined that Ukrainian and Australian education systems contain good recommendations for overcoming the crisis of quantity and quality in the mastery of modern programs, using comprehensive policies and, in particular, programs for the development of leadership in the field of education. This context represents three elements that are strongly intertwined and determine to some extent the success of the overall goal; they are: leadership, management and administrative structure. The special characteristic features of a modern leader in the management of secondary schools are clarified. They are: constant improvement of the qualification level and acquisition of new competences, using available practices; effective role changes; willingness to study in order to be promoted; formative and summative assessment; identification of basic sources in a multicultural space. Four main strategies for the growth of leadership in secondary education institutions of Australia have been identified. And they are: the distribution of school leadership responsibilities in order to distribute the role loads among all leaders of the educational process; redistribution of responsibilities of the school management regarding the improvement of the research base of practical training of leaders using modern methods and measures, and the formation of a sustainable structured form of management; creating an attractive image of the professions connected with school management in the sense of leadership, using professional leverage, high salary level, availability of career growth, involvement of national associations; development of a strategy at the level of the national structure regarding leadership training, with the aim of adjusting and increasing career development opportunities, requirements for systemic leadership and meeting institutional needs. In the process of research, it was determined that the relationship between the participants of the educational process and the school management has the form of indirect contact. Therefore, the success of the development of modern directions of the educational process depends on the degree of motivation of leaders and their actions in the school space.

Keywords: management philosophy, leadership, comprehensive and private schools, Australia

Citation: Shevchuk, A. (2022). Management Philosophy in Comprehensive Public and Private Schools in Australia. *Grani*, 25(4), 30-35. <https://doi.org/10.15421/172247>

Філософія управління в загальноосвітніх державних та приватних школах Австралії

Шевчук Андрій

Український гуманітарний інститут (Буча, Україна)

Анотація

У статті досліджено філософію управління в загальноосвітніх державних та приватних школах Австралії. Мета наукової розвідки полягає у визначенні векторних важелів впливу на формування філософії управління в загальноосвітніх та приватних освітніх закладах Австралії. З'ясовано головні напрями оновленої моделі вдалого шкільного лідерства, яке ґрунтується на аналізі тематичних опрацювань Австралії, що є визначальним векторним напрямом стратегії розвитку освітньої системи. Сучасна модель представляє взаємозалежність між характерними якостями шкільного лідера, втіленням новітніх заходів і засобів комунікації та реакціями на контекст їхньої дії. У результаті дослідження було визначено, що українські та австралійські системи освіти мають непогані рекомендації щодо осилення криз кількості та якості в опануванні сучасних програм, використовуючи комплексну політику та, зокрема, програми щодо розвитку лідерства в галузі освіти. Цей контекст представляє три елементи, що міцно переплетені між собою та визначають певною мірою успіх загальної мети, а саме: лідерство, управління та адміністративний устрій. З'ясовано особливі характерні ознаки сучасного лідера в управлінні загальноосвітніми школами: постійне підвищення кваліфікаційного рівня та набуття нових компетентностей, використовуючи доступні практики; результативні рольові зміни; ініціативність до навчання, пов'язаного із кар'єрним зростанням; формативне та сумативне оцінювання; визначення базових джерел у мультикультурному просторі. Визначено чотири основні стратегії зростання лідерства в загальноосвітніх закладах Австралії: розподіл шкільного керівництва з метою наповнення рольових навантажень між усіма керівниками освітнього процесу; перерозподіл обов'язків шкільного керівництва щодо поглиблення дослідницької бази практичних занять лідерів із застосуванням сучасних методів та заходів та формування стійкої структурованої форми управління; створення привабливого іміджу професії шкільного керівництва в плані лідерства, використовуючи професійні важелі, високий рівень заробітної платні, доступність кар'єрного зросту, залучення національних асоціацій; розробка стратегії на рівні національної структури щодо навчання лідерства з метою

Стаття надійшла / Article arrived: 17.08.2022

Схвалено до друку / Accepted: 31.08.2022

корегування і росту можливостей кар'єрного розвитку, вимог щодо системного лідерства та задоволення інституційних потреб. У процесі дослідження було визначено, що стосунки між учасниками освітнього процесу та шкільним керівництвом мають характер непрямого дотику. Тому успіх розвитку сучасних напрямів освітнього процесу залежить від ступеня мотивації лідерів та їхніх дій у шкільному просторі.

Ключові слова: філософія управління, лідерство, загальноосвітні та приватні школи, Австралія

Цитування: Шевчук А. Філософія управління в загальноосвітніх державних та приватних школах Австралії. *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2022. Том 25. №4. С. 30-35. <https://doi.org/10.15421/172247>

Вступ. Формування управління в загальноосвітніх та приватних школах Австралії стало цікавим явищем сучасного світового освітнього простору. За дуже короткий термін, використовуючи досвід освітніх практик таких країн-партнерів, як Великобританія та США, прислухаючись до їхніх консультативних порад, Австралія увійшла в п'ятірку передових країн світу в системі освіти. Завдяки реформаційним змінам, створеним за короткий термін, освітній простір держави став конкурентоспроможним в умовах глобальних соціальних змін.

Мета дослідження: визначення векторних важелів впливу на формування філософії управління в загальноосвітніх та приватних школах Австралії.

Актуальність дослідження визначається в науковому пошуку інструментарію розвитку загальноосвітніх шкіл Австралії з метою покращення освітніх практик.

У дослідженні були використані такі наукові методи: порівняльний, структурно-функціональний, аналітичний та історичний.

Наукова новизна. Представлене дослідження показує новітні аспекти формування управління в загальноосвітніх та приватних школах Австралії.

Аналіз літератури.

Дослідженням питання розвитку філософії управління шкільних закладів в Австралії займалася достатня кількість вчених у вітчизняному просторі. Наприклад, показовою є дисертація Бондарчук О.А. під назвою «Реформування змісту загальної середньої освіти в Австралії». В своїй роботі авторка ґрунтовно представила еволюцію заходів, які застосувала система шкільної освіти в Австралії для розвитку та покращення ефективності функціонування даного сектору (Бондарчук, 2015). В іншому дослідженні «Інноваційні підходи до укладання навчальних програм для загальноосвітніх шкіл Австралії» дослідниця акцентувала увагу на прогресивних методах на використанні яких наполягає австралійська шкільна система, вказавши, що держава всіляко мотивує та підтримує, ті шкільні заклади, які намагаються імплементувати в шкільний процес інноваційні педагогічні підходи (Бондарчук, 2010). В цей же час дослідниця Костіна Л.С. торкнулася іншої сторони питання філософії менеджменту в шкільній системі Австралії, вона звернула увагу на організаційну структуру професійного розвитку вчителів середніх шкіл Австралії та рівні реалізації цього кластеру в приватних та державних школах (Костіна, 2017).

Питання успішного розвитку загальноосвітніх та приватних школах Австралії викликало інтерес багатьох науковців світу. Так, наприклад, визначена особливість явища лідерства в реформаційних освітніх процесах Австралії. У дослідженнях вітчизняних науковців йдеться про формування новітніх ознак керівника (Сторчак, 2012) та створення сучасного іміджу керівника-лідера, а також здійснено методологічні розробки щодо організації педагогічного складу в питаннях самоефективності в період реформаційних дій у процесах освіти.

Пріоритетним напрямом у сучасних загальноосвітніх закладах освіти стало явище лідерства, яке обумовило визначну роль лідера у процесі удосконалення освітнього процесу, сприяння підвищенню рівня навчання учнів завдяки створенню сприятливих умов у просторі навчання та викладання, враховуючи особливість взаємозв'язків і політику взаємостосунків між різними школами та характер зовнішнього освітнього простору. Правильне розуміння сутності лідерства, поліпшення лідерських якостей керівника допомагає зростанню рівня ефективного управління як групами учнів, так і колективами педагогічних працівників (Сторчак, 2012). Тому головною метою керівника закладу освіти є сприяння та організація умов щодо розвитку таких якостей фахівця, що дозволять йому стати активним та плідним лідером кола своєї освітньо-практичної діяльності. Значення явища лідерства виступає в сучасному управлінні загальноосвітніми школами як соціально-психологічна реальність, яка представляє феномен динамічних процесів та змін, що створюються в малих групах. Тобто критерієм ефективності лідерства є досягнення спільної мети групи з найкращими показниками та в установлені терміни. Тому лідерство є не тільки наслідком впливу об'єктивних факторів (завдань та мети групи в реальних обставинах), але й суб'єктивних потреб, особистісно-психологічних ознак учасників групи та їхніх інтересів, які визначають найголовніші дії лідера, що є організатором та ініціатором діяльності групи. Беручи до уваги питання лідерства в освіті, можна визначити появу нової управлінської парадигми, яка стала векторним напрямом та важелем для звернення реформаційних змін в обставинах сучасних глобалізаційних процесів. Формування процесів розвитку освітнього лідерства має певну ціль щодо реалізації необхідних заходів, які визначаються такими аспектами: розвитком потенціалу керівника-лідера навчальних закладів та

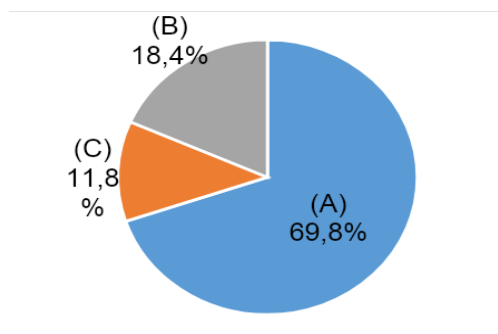
обов'язковою професійною підготовкою.

Отже, визначення специфіки лідерства в управлінні загальноосвітніми закладами в Австралії та Україні допоможе у створенні сучасного освітнього простору, який буде сприяти успішному та конкурентоспроможному розвитку школи в умовах глобальних соціальних трансформацій. Тому акцент розвідки полягає у вивченні специфіки лідерства, використовуючи теоретичні джерела та праці науковців, що досліджували це питання, у контексті управління загальноосвітніми закладами освіти в Австралії та Україні.

Лідерство у приватних школах та державних закладах Австралії є цікавим напрямом у сфері наукових досліджень, оскільки сучасний стан освітньої сфери Австралії наразі визначено активними процесами реформування за підтримки уряду держави з метою забезпечення стійкого економічного майбутнього, використовуючи прогресивні світові досягнення. Реформування шкільної освіти в

Австралії окреслюється низкою трансформаційних змін, що визначаються наступними кроками: зростанням фахової підготовки учителів; створенням умов щодо підтримки школам, які працюють у складному соціальному середовищі, підвищенням рівня знань освітян (Bourke, 1969).

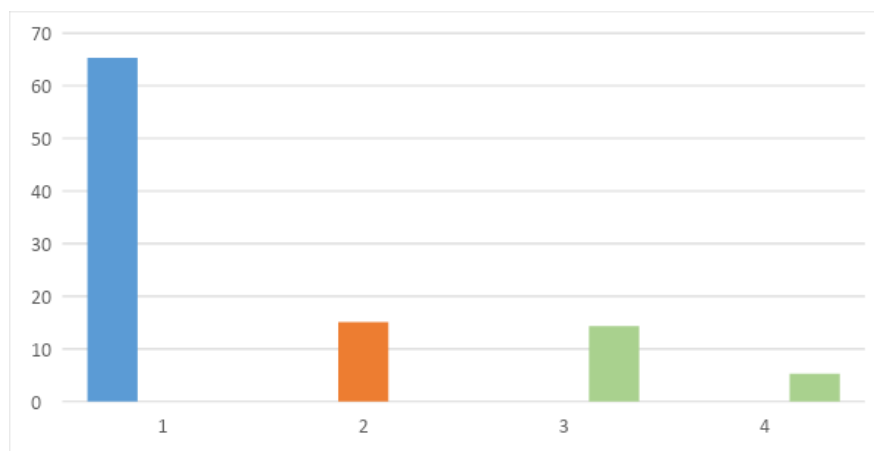
Початок ХХІ століття в Австралії визначив новий зміст формування загальної середньої освіти, який здійснюється завдяки реформаційним змінам Національного курикулуму для загальноосвітніх середніх шкіл (Williams, 1993). Сьогодні шкільна освіта стає все більше визначною в Австралії і починає конкурувати із кращими школами Америки та Британії (Бондарчук, 2015). Школи в Австралії поділяються на два головних типи: приватні та державні. Загальна кількість шкіл у країні на кінець 2022 року сягає 9581, з них 6687 — державні школи, 2894 — приватні школи. Відсотковий розподіл між різними формами шкіл можна побачити на (Діаграма 1).

Діаграма 1. Розподіл між різними формами австралійських шкіл:
A — державні школи; B — незалежні школи; C — католицькі.

Серед них: релігійні школи, школи-пансіони, школи тільки для хлопчиків, школи тільки для дівчаток та

школи спільного навчання. Залежно від штату система освіти інколи має свої відмінності (Діаграма 2).

Діаграма 2. Відмінності шкіл Австралії
1 — початкові; 2 — вторинні; 3 — комбіновані; 4 — спеціальні.

Діти в Австралії переважно йдуть до школи у шість років. До дванадцяти років вони навчаються на першому ступені середньої освіти (Primary school), до шістнадцяти років на другому ступені (Secondary school), до вісімнадцяти років на третьому ступені середньої освіти (Senior secondary school). Усі школи Австралії ставлять собі за мету відповідати реальним потребам своїх студентів в освітньому плані. Загалом більшу частину державних шкіл використовують для навчання дівчаток та хлопчиків разом, хоча є деякий відсоток одностатевих шкіл. Також приватні школи Австралії розподіляються за такими ознаками: головні елітні середні навчальні заклади (зазвичай це школи протестантської чи католицької церкви), середні та початкові школи, підпорядковані католицькій церкві; середні та початкові школи, підпорядковані іншим церквам (Miller, 2017).

Важливим напрямом шкільного процесу стало явище лідерства, яке визначилось пріоритетним у розгляданні порядку денного політики освітнього процесу як у держав ОЕСР, так і в країнах-партнерів, які визначили ключову роль лідерства у процесі покращення шкільної практики. Керівництво Австралії з навчання та викладання (ALTC) визнає лідерство не як вираз авторитету особистості-фахівця, але як наслідок процесу взаємодії між лідером та групою (Southwell, 2010). Тому сучасна освітня концепція розглядає чотири типи лідерів у визначені більш відповідної моделі до школи: трансформаційне, розподілене лідерство, навчальне та стійке лідерство.

Трансформаційне лідерство – це процес, який представляє поведінкову рису лідерів та послідовників, яка визначена їхнім прагненням підіймати на високі моральні рівні одне одного в бажанні створити атмосферу довіри та високого морального духу й мотивації. Трансформаційне лідерство окреслюється наступними аспектами:

- застосування інтелектуальної активізації, тобто створення умов для поширення мислення людей. Лідер стимулює послідовників застосовувати власну думку у вирішенні поставленого завдання. Особливий внесок цього типу лідерства в тому, що воно дає високі результати, коли необхідні інноваційні зміни. До того ж головним завданням трансформаційного лідера є досягнення змін базових цінностей, потреб та переконань підлеглих, які у результаті взаємодії із лідером здобувають значно більші досягнення;

- використання лідерства або індивідуального підходу в напрямку розвитку послідовників. Тобто ця дія пов'язана з опікою, що вказує лідер щодо розвитку послідовників та їхніх індивідуальних інтересів. Дії лідера спрямовані на визначення потреб членів групи, наприклад: забезпечення можливостями отримати привабливу роботу або делегування повноважень з метою посилити впевненість власних сил або розвинути майстерність тощо;

- лідерство або мотивація шляхом натхнення

людей. Тобто лідер застосовує методи впливу на розум підлеглого, окреслюючи майбутній стан у ясних, світлих тонах як досяжні та одночасно оптимістичні ознаки, чим стимулює інших зрощувати рівень їхніх очікувань, при цьому здатний прозоро пояснити мету завдання;

- лідерство, що ґрунтується на харизматичних принципах. Лідер прагне представити себе як зразок наслідування. Його бажання у прояві наполегливості до досягнення мети демонструють присутнім віру лідера в успіх. Такий тип лідерства пов'язаний із готовністю лідера пожертвувати своїми власними бажаннями заради прибутку інших та його бажанням диференціювати загальні інтереси та успіх.

Розподілене лідерство – це концепція, яка полягає в тому, що команда або група, яка втілює якийсь проєкт, може не мати постійного лідера. Тобто під час здійснення проєкту найбільш потрібний із затребуваною компетенцією на цей період може бути лідером. Кожен етап роботи може мати свого лідера аж до скінчення повного обсягу роботи над проєктом. Розподілене лідерство тільки тоді реалізоване продуктивно, коли команда складається із особистостей, які мають один ступінь соціального, інтелектуального та культурного рівня та не мають великої переваги у звершеннях, але її учасники володіють уміннями результативних контактувань та базовими навичками як лідерської діяльності, так і поведінки рядового члена групи (Мандрагеля, 2021). Отже, розподілене лідерство має інтегративну єдність таких головних принципів: спроможності, автономії, підзвітності.

Науковець Кук визначив такі критерії успіху втілення теорії розподіленого лідерства: досягнення чесного, об'єктивного, щирого та прозорого обміну поглядами та заохочення до конструктивної критики проєктних рішень та шляхів їхнього виконання; створення довірливої атмосфери у групі, використовуючи терпляче та зрозуміле наставництво й пояснення суті діяльності та важливості її звершення до мети, незважаючи на те, що термін для досягнення цілі буде збільшено, ніж було заплановано спочатку; ініціативне слухання членів групи та використання зворотної комунікації під час планування цілей чи процесу їхнього досягнення; формування ефективної структури співробітництва та інструментів взаємодії в команді (групі) щодо забезпечення резерву переваг, які приділяє команда фахівців-лідерів; застосування власного досвіду та своєчасне й об'єктивне оцінювання процесів планування, впровадження та отримання результатів ініціатив (проєктів); аналіз того, що принесло користь чи навпаки, та визначення змін, які необхідно здійснити в майбутньому; установка табу на категоричність та невизначеність припущень щодо майбутнього, адже часткові знання представленого результату формують хибну думку, що заважає прийняттю правильних рішень, і навпаки

– підтверджена інформація допомагає плідному вирішенню питань (Cook, 2021).

Освітнє (навчальне) лідерство – це аспект системи керівництва загальноосвітньої школи, який націлений на залучення учителів до ініціативної участі в управлінських процесах освіти навчального закладу та їхньому перетворенні, досягаючи покращення показників рівня якості освітніх послуг. Тому освітнє лідерство необхідно розглядати як тривимірні взаємопов'язані аспекти: лідерство освіти, що визначається діяльністю держави в забезпеченні переважного розвитку освітнього простору; лідерство в освіті, що визначається діяльністю викладачів, учнів (студентів), керівників та освітніх закладів-лідерів; лідерство для освіти, що визначається діяльністю стейкхолдерів та батьків з ціллю пріоритетного освітнього розвитку. Отже, державна діяльність щодо розвитку еволюційних процесів освітнього лідерства вбачає використання таких вагомих заходів: оцінювання і моніторинг результатів діяльності школи; підтримки лідерів протягом усього кар'єрного шляху; створення задовільних умов щодо діяльності лідерів школи; обов'язкове ліцензування та виконання процедур їхнього впровадження в дію; фахова підготовка та розвиток професіоналізму директорів загальноосвітніх шкіл. А основою реалізації визначених заходів в Австралії призначаються нормативи формування освітнього лідерства, що розробляються на національному та регіональному рівнях. Тобто мета лідерства педагогів загальноосвітніх шкіл окреслюється покращенням діяльності викладання академічної дисципліни та функцій педагога взагалі. Навчальне лідерство, що застосовується у викладанні, акцентує роль та значення шкільного лідера, представляючи його посередником між загальноосвітньою школою та навколишнім середовищем, відкриває його внутрішнє світло, яке віддзеркалює сутність сучасного підходу у створенні комфортного та успішного навчального середовища. Отже, значна відповідальність покладається на педагогів-лідерів у прагненні забезпечити консенсус між прихильниками різних поглядів та у формуванні конструктивного освітнього середовища. У зв'язку з тим, що визначна роль навчального лідерства спрямована на поліпшення процесу викладання та освітньої діяльності, потрібно звернути увагу на рівень навичок, умінь, знань учителів, що впливають на створення плідного освітнього середовища та мають ясне визначення цілей сподівання від партнерів освітнього процесу (Бондарчук, & Нежинська, 2017).

Стійке лідерство – це концепція лідерства управління, яка враховує проблеми суспільства, довкілля та тривалих цілей сталого зростання, яке також може визначатися як потрійний наслідок: прибуток, планета, люди. Тобто формування цієї концепції в Австралії визначене умовами та вимогами сучасного світу у прагненні зберегти екологічні

ресурси у зв'язку зі стрімким зростанням розвитку суспільства. Це визначення вперше було представлено 1987 року комісією Брундтланду ООН, де було проголошено: «Задоволення потреб нинішнього покоління без шкоди для здатності майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби». Цей вислів окреслив дефініцію стійкого лідерства та його значення, задекларував поняття того, що використання ресурсів землі, які сьогодні доступні для світового суспільства, має бути таким, щоб для майбутнього покоління залишилось достатньо перспектив. До того ж визначення сучасного погляду на стійке лідерство декларується як необхідність застосування життєво-важливої суспільної практики, що сприяє формуванню суспільної думки через навчання. Використання концепції стійкого лідерства загальноосвітніми школами надає певні переваги у плані конкурентоспроможності та відкриває можливості представляти новітній інноваційний курс вдосконалення та мати довгостроковий успіх (Iqbal, Ahmad, & Halim, 2020).

Висновки.

Підсумовуючи результати дослідження зазначаємо, що прогресивні лідери Австралії свідомо докладають зусиль для організації умов навчання педагогів у дієвих спільнотах, а також залучають вчителів до процесів прийняття рішень з метою зміцнення зв'язків між суспільством та школою для посилення спільної участі, намагаються впливати на визначення цілей та пріоритетів, які формують відчуття колективної відповідальності. Продуктивність вчителів-лідерів визначається прагненням допомогти всім учасникам освітнього простору побачити індивідуальні здібності та застосувати вплив на учнів, який би сприяв якості викладання, навчання, рівню навчальних досягнень, також вмінням залучати, використовуючи організаційні можливості, учнів чи педагогічний колектив до дискусії, діалогу стосовно засобів та методів викладання, методики визначення рейтингу успішності тощо.

Крім того, аналіз досягнень значних змін у освітньому середовищі Австралії показав набір інструментів формування сучасного шкільного середовища, де визначним важелем у створенні новітньої системи освіти Австралії стало таке явище як лідерство, яке насамперед окреслило участь управлінського складу в організації сприятливих умов щодо реалізації реформаційних процесів із залученням лідерів на різних рівнях навчального процесу із делегуванням їм повноважень та прав, з метою створення комфортного, привабливого освітнього простору рівності та безпеки та використання різноманітних типів лідерства в залежності від обставин та їхньої затребуваності, що визначило філософію управління в загальноосвітніх та приватних школах Австралії. Щодо використання програм, спрямованих на формування нового

покоління лідерів, Австралія займає третє місце після США та Великобританії за популярністю серед іноземних студентів.

Саме тому орієнтація на стандарти та здобутки австралійської освіти може стати корисним прикладом для управління державними та приватними навчальними закладами в Україні,

а визначення філософії та концептуальних засад освітнього лідерства на основі досвіду управління загальноосвітніми закладами в Австралії допоможе новій українській школі створити сучасний освітній простір, який сприятиме успішному та конкурентоспроможному розвитку закладів освіти в умовах глобальних соціальних трансформацій.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

- Бондарчук О. І., Нежинська О. О. Лідерство у діяльності керівника освітньої організації. Київ. 2017. 37 с.
- Бондарчук О. А. Реформування змісту загальної середньої освіти в Австралії : дис. ... доктора пед. наук : 13.00.06. Житомир, 2015. 249 с.
- Бондарчук О. І. Інноваційні підходи до укладання навчальних програм для загальноосвітніх шкіл Австралії. Порівняльно-педагогічні студії. 2010. Випуск 3-4. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/poriv_ped_stydii/2010/2010_2_23.pdf
- Костіна Л. С. Організаційна структура професійного розвитку вчителів середніх шкіл Австралії: рівні реалізації. Збірник наукових праць «Педагогіка та психологія». 2017. Вип. 57. С. 201-211.
- Сторчак Н. В. Современные международные исследования лидерства в школьном образовании. Человек и образование. 2012. № 3(32). С. 153-156.
- Мандрагеля В. Розподілене лідерство в закладах освіти: розмаїття підходів до сутності і змісту. Zenodo. 2021. С. 26-29. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.5776062>
- Bourke J. E. Australian Catholic Schools into the Seventies. Melbourne : Australian Council for Educational Research, 1969. 43 p.
- Miller E. Australian School Practices and the Education Experiences of Students with a Refugee Background: a Review of the Literature. International Journal of Inclusive Education. 2017. P. 339-359.
- Cook V. Distributed Leadership Can Help with Recovery After the Pandemic. WCET. 25.06.2021. URL: <https://wcetfrontiers.org/2021/06/25/distributed-leadership-help-recovery-after-pandemic/>
- Southwell D. Leadership in Australian Higher Education: Lessons from Female Educational Leaders. 2010. Edd Thesis. 235 p.
- Iqbal Q., Ahmad N., & Halim H. (2020). How does sustainable leadership influence sustainable performance? Empirical evidence from selected asean countries. Sage Open, 10(4), 1-16. DOI: <https://doi.org/10.1177/2158244020969394>
- Williams P. J. Technology Education in Australia: Twenty Years in Retrospect. International Journal of Technology and Design Education. 1993. Volume 3. P. 43-54.

REFERENCES

- Bondarchuk, O. I., & Nezhynska, O. O. (2017). *Liderstvo u diialnosti kerivnyka osvithnoi orhanizatsii [Leadership in the Activity of the Head of an Educational Organization]*. Kyiv.
- Bondarchuk, O. A. (2015). *Reformuvannia zmistu zahalnoi serednoi osvity v Avstralii [Reforming the Content of General Secondary Education in Australia]*. Dys. doktora ped. nauk. Zhytomyr.
- Bondarchuk, O. I. (2010). Innovatsiyni pidkhody do ukladannya navchal'nykh prohram dlya zahal'noosvitnikh shkil Avstraliyi. *Porivnyal'no-pedahohichni studiyi*, 3-4. Retrieved from https://library.udpu.edu.ua/library_files/poriv_ped_stydii/2010/2010_2_23.pdf
- Kostina L. S. (2017). Orhanizatsiina struktura profesiinoho rozvytku vchyteliv serednikh shkil Avstralii: rivni realizatsii [Organizational structure of professional development of secondary school teachers in Australia: levels of implementation]. *Zbirnyk naukovykh prats «Pedahohika ta psykhohiia»*, 57, 201-211.
- Mandrahelia, V. (2021). Rozpodilene liderstvo v zakladakh osvity: rozmaittia pidkhodiv do sutnosti i zmistu [Distributed Leadership in Educational Institutions: Diversity of Approaches to Essence and Content]. *Zenodo*, 26-29. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.5776062>
- Storchak, N. V. (2012). Sovremennye mezhdunarodnye yssledovaniya lyderstva v shkolnom obrazovanii [Modern International Studies of Leadership in School Education]. *Chelovek y obrazovanye*, 3(32), 153-156.
- Bourke, J. E. (1969). *Australian Catholic Schools into the Seventies*. Melbourne : Australian Council for Educational Research.
- Miller, E. (2017). Australian School Practices and the Education Experiences of Students with a Refugee Background: a Review of the Literature. *International Journal of Inclusive Education*, 339-359.
- Cook, V. (2021, June 25). Distributed Leadership Can Help with Recovery After the Pandemic. *WCET*. URL: <https://wcetfrontiers.org/2021/06/25/distributed-leadership-help-recovery-after-pandemic/>
- Southwell, D. (2010). *Leadership in Australian Higher Education: Lessons from Female Educational Leaders*. Edd thesis.
- Iqbal, Q., Ahmad, N. & Halim, H. (2020). How does sustainable leadership influence sustainable performance? Empirical evidence from selected asean countries. *Sage Open*, 10(4), 1-16. DOI: <https://doi.org/10.1177/2158244020969394>
- Williams, P. J. (1993). Technology Education in Australia: Twenty Years in Retrospect. *International Journal of Technology and Design Education*, 3, 43-54.